

XL OLIMPIADA WIEDZY TECHNICZNEJ

Zawody III stopnia

Zadania dla grupy elektryczno-elektronicznej

Zadanie 1

Mając do dyspozycji tylko jeden wzmacniacz operacyjny, np. LF 357, zrealizować układ, który wykona algebraiczne sumowanie dwóch sygnałów napięciowych zgodnie z zależnością:

$$U_{20} = -2 \cdot U_{11} + 5 \cdot U_{12},$$

gdzie:

U_{20} – napięcie wyjściowe układu,

U_{11} – napięcie wejściowe sterujące 1,

U_{12} – napięcie wejściowe sterujące 2.

Do obliczeń przyjąć, idealny model wzmacniacza operacyjnego.

Autor: Piotr Fabijański

Koreferent: Paweł Fabijański

Zadanie 2

Zestaw dwunastu szeregowo połączonych ogniw fotowoltaicznych tworzy baterię słoneczną, która pracuje w stałej temperaturze otoczenia i oddaje energię do jednofazowej sieci elektroenergetycznej (230 V/ 50 Hz). Podstawowym elementem sprzęgającym baterię z siecią elektroenergetyczną jest jednofazowy falownik napięcia.

Charakterystyki prądowo-napięciowe i mocy pojedynczego ogniwa dla różnych wartości natężenia oświetlenia przedstawiono na rys.1.

- a) Narysować przykładowy schemat układu sprzęgającego baterię fotowoltaiczną z jednofazową siecią elektroenergetyczną.
- b) Obliczyć, jaka część energii świetlnej absorbowanej przez baterię jest oddawana do sieci elektroenergetycznej, jeśli sprawność pojedynczego ogniwa równa jest 19,5%, a falownika

---

Patronem honorowym OWT jest Minister Gospodarki.

Organizatorem OWT jest Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.

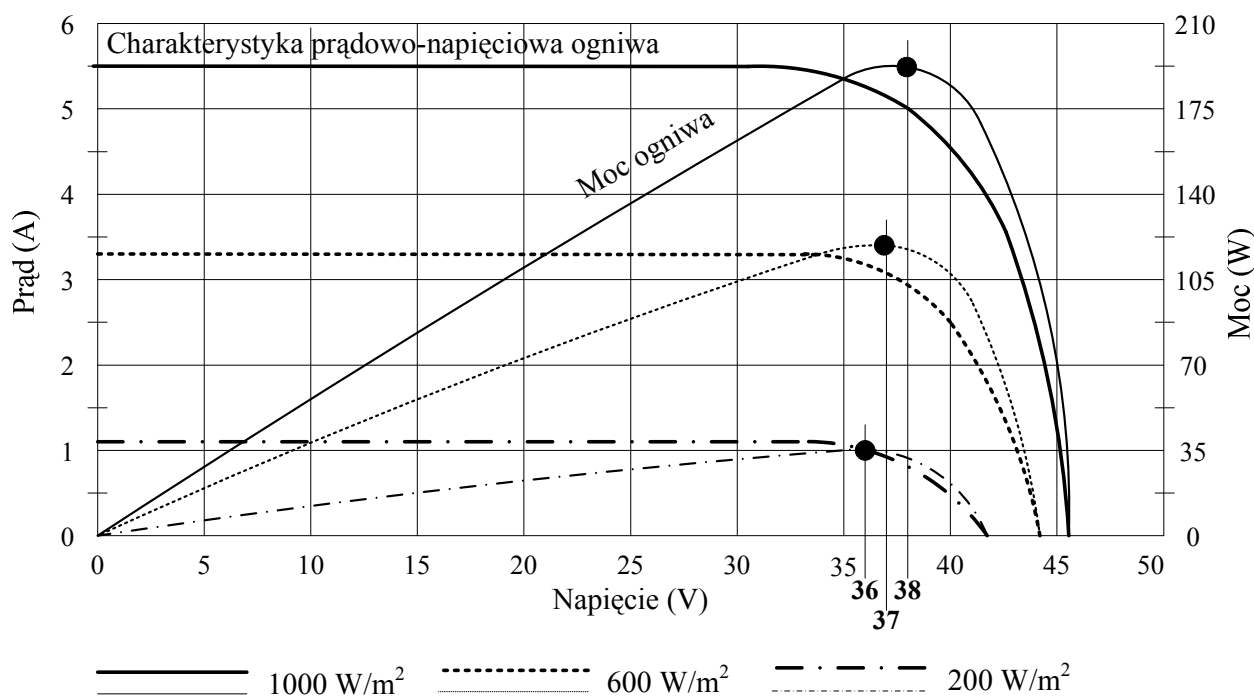
Olimpiada jest finansowana ze środków MEN.

97%. Jaką maksymalną moc można pobrać z tej baterii przy założeniu, że natężenie oświetlenia nie przekracza 1000 W/m^2 ?

- c) Wiedząc, że oddawanie energii z baterii do sieci elektroenergetycznej jest możliwe, jeżeli napięcie na wyjściu falownika jest wyższe, co najmniej o 5% od napięcia sieci elektroenergetycznej obliczyć wymagane, minimalne napięcie baterii fotowoltaicznej.

Wskazówka: Przyjąć, że amplituda napięcia przemiennego na wyjściu falownika $U_{MF} = mU_{DC}$, gdzie m współczynnik głębokości modulacji napięcia U_{DC} zasilającego falownik, przy czym $m \leq 1$.

- d) Jeżeli natężenie oświetlenia zmniejszy się do 200 W/m^2 obliczyć wartość skuteczną prądu wpływającego do sieci elektroenergetycznej. Sprawność falownika nie zmieniła się i jest równa 97%.
- e) Podczas serwisu falownika w jego miejsce do baterii dołącza się regulowany rezystor. Obliczyć jakie należy ustawić rezystancje, aby ogniwa znalazły się w punkcie mocy maksymalnej przy natężeniu oświetlenia równym 200 W/m^2 i 1000 W/m^2 .

Rys.1 Charakterystyki prądowo-napięciowe i mocy pojedynczego ogniwa

Autor: Jacek Rąbkowski
Koreferent: Paweł Fabijański

Zadanie 3

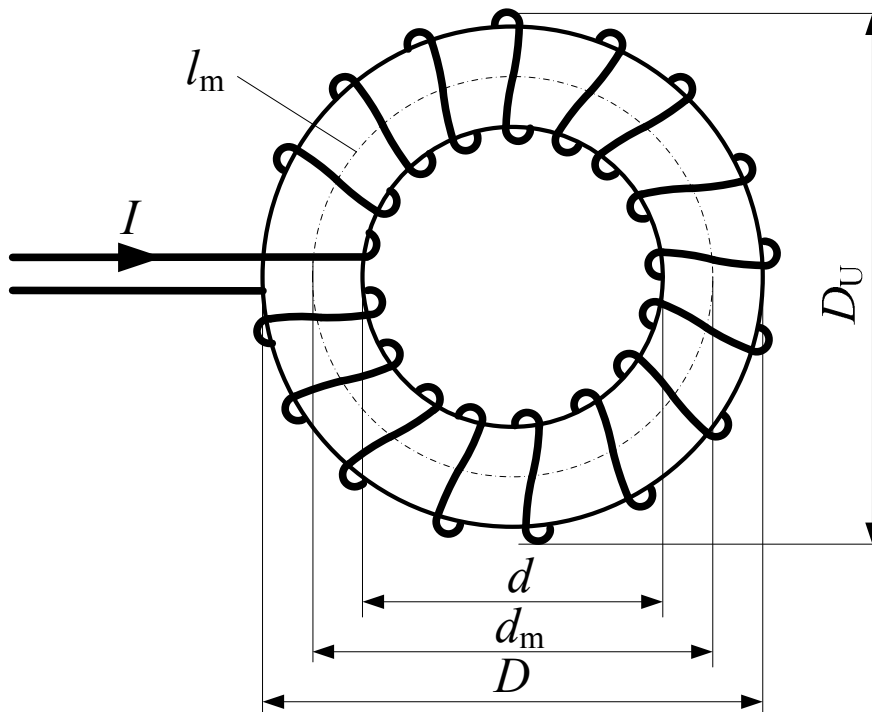
Na toroidalnym rdzeniu (rys.1) o wymiarach $d = 52 \text{ mm}$, $D = 72 \text{ mm}$ nawinięto dławik indukcyjny. Uzwojenie wykonane z miedzianego drutu nawojowego DNE $\phi 0,1$ o długości $l_D = 220 \text{ m}$. Średnica D_U dławika z nawiniętym uzwojeniem jest równa 82 mm .

Dławik jest zasilany napięciem stałym DC o wartości $U = 24 \text{ V}$.

Obliczyć: liczbę zwojów z i masę m miedzi zużytej na to uzwojenie oraz przepływ Θ i natężenie pola magnetycznego H wytworzonego w rdzeniu tego dławika.

Do obliczeń przyjmując:

gęstość miedzi $\rho_{Cu} = 8920 \text{ kg/m}^3$ i konduktywność miedzi $\gamma_{Cu} = 56 \cdot 10^6 \text{ 1}/\Omega \text{ m}$.

Autor: Paweł Fabijański
Koreferent: Piotr Fabijański